

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

8372 Czerszegtomaj, Barát u. 3.

Tel.: 06 – 30/2608356

e-mail: labirint@t-email.hu

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth u. 16.

Tárgy: kutatási jelentés

Kutatási jelentés

a

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

Czerszegtomaji kútbarlangban

2009 – ben végzett munkájáról

2008. évi jelentésünkben már említést tettünk arról, hogy feltáró kutatási terveink között szerepel a kútbarlang Fogadó – termi zónájának feltárása további lehetséges járatok felfedezését illetően.

„Korábbi szakirodalmak is említést tesznek már arról, hogy a Czerszegtomaji kútbarlang további még nem ismert járatainak felfedezését illetően biztató pontnak bizonyul a kút környéke, ezen tényezőt alátámasztják már csoportunk megfigyelései is: a barlang újraterképezése során bejártuk a barlang minden jelenlegi végpontját is, és a kút környékén található járatok végpontjai igen biztatónak bizonyultak. Felmerült az a hipotézis, hogy amikor 1930- ban kútásás során felfedezték a barlangot a továbbiakban a kút ásása során annak érdekében, hogy ne kelljen a felszínre szállítani, a kitermelt anyagot az esetleges É- i járatrendszerbe nyíló járatokat feltöltötték, az első leírások sem tesznek említést (Rozlozsnik Pál – 1931, Darnay Béla – 1934) már csak a ma is ismert irányba nyíló fogadó teremmel találkozhattak.

Eddigi megfigyelések és szakirodalmak alapján a nagyobb termeket – melyek közepén tölcsérszerűen behúzódnak eltömedékelődve a főtéből levált homokkötömbökkel szűk járatrendszerek kötik össze – egyfajta gyűjtő- ill. bevezető csatornák. A kútból nyíló fogadó terem után az első tölcsérszerűen behúzódó terem a Lovassy – terem, a fogadó teremben nem tapasztaltunk tölcsér jelenséget a kút környékén szűkebb járatrendszerek indulnak el több irányban, így elképzelhető az a felvetés hogy ezen járatrendszerek egy újabb v. több nagyobb terembe vezethetnek minket.” (Labirint KBSE jelentés 2008.)

2009- ben megkezdtuk a Fogadó teremből kút mögé irányuló járat megbontását. Arasznyi légrés jelenléte utalt arra hogy a járat a kút mögé kanyarodva folytatódik, valamint a főtén fejlett hidro- hematit foltokat és változatos gipszformákat fedeztünk fel. A járatból az első feltárások során a fent említett okok miatt betermelt depót távolítottuk el, és még ezen felül talpszintűlyesztést végeztünk. A talpszintet oldott dolomit képezi, nem tapasztaltunk kemény összecementálódott réteget, e tény biztató, mert ebből arra következtethetünk, hogy jelentős oldásos tevékenység történt, ami fejlettebb járatokra ill. termekre utalhat. A járat iránya lejtést mutat, ami számunkra szintén kedvező hír, mivel megerősíti azon feltevésünket, hogy a környező szűkebb járatrendszerek „gyűjtőként” működtek, melyek egy nagyobb teremhez elnyelő tölcsériként összpontosultak. A 2010. is tervezzük a feltárás folytatását.

Feltárást végezték: Balogh Csaba
Róka József
Szencz Livia
Takács Ferdinánd

Tisztelettel:

LABIRINT K.B.S.E.
8372 Cserszegtomaj
Barát u. 3.
Adósz.: 18967779-1-20
Banksz.: 80800028-10220962

.....
Takács Ferdinánd
Labirint KBSE
elnök

Cserszegtomaj, 2010. február 13.

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

8372 Czerszegtomaj, Barát u. 3.

Tel.: 06 – 30/2608356

e-mail: labirint@t-email.hu

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth u. 16.

Tárgy: kutatási jelentés

Kutatási jelentés

a

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

Apalányai - barlangban

2009 – ben végzett munkájáról

Ez évben is figyelemmel kísértük a bányászati tevékenység miatt veszélyeztetett barlangot. Rongálódást nem tapasztaltunk a barlangban, belsőbb zónáiba idén is denevérek költöztek. A bányászati tevékenység során történő robbantásokról faxon kap értesítést csoportunk.

Tisztelettel:

LABIRINT K.B.S.E.
8372 Czerszegtomaj
Barát u. 3.
Adósz.: 18967779-1-20
Banksz.: 80800028-10220962

Takács Ferdinánd
Labirint KBSE
elnök

Czerszegtomaj, 2010. február 13.

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

8372 Cserszegtomaj, Barát u. 3.

Tel.: 06 – 30/2608356

e-mail: labirint@t-email.hu

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth u. 16.

Tárgy: kutatási jelentés

Kutatási jelentés

a

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

Húsvéti ülőfás - barlangban

2009 – ben végzett munkájáról

A 2003. évben felfedezett barlang feltáró kutatását a 2009. évben folytattuk. A barlang továbbra is biztató eredményeket mutat. Sajnos emberhiány miatt a 2010. évre tudunk csak további feltárást tervezni a barlangban. A feltáráshoz minimum 7 emberre van már szükség, mivel 20 méter mélyen vagyunk és a vödör kihúzását több helyen párkányok nehezítik, valamint hogy egyelőre még ki kell szállítanunk a kitermelt anyagot, mivel a barlang jelenlegi talpszintjénél nem tudjuk elhelyezni hely hiányában.

Tisztelettel:

LABIRINT K.B.S.E.
8372 Cserszegtomaj
Barát u. 3.
Adósz.: 18967779-1-20
Banksz.: 80800028-10220962

Takács Ferdinánd
Labirint KBSE
elnök

Cserszegtomaj, 2010. február 13.

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

8372 Cserszegtomaj, Barát u. 3.

Tel.: 06 – 30/2608356

e-mail: labirint@t-email.hu

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth u. 16.

Tárgy: kutatási jelentés

Kutatási jelentés

a

**Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület
Lovaskatona 3.sz. - barlangban
2009 – ben végzett munkájáról**

A barlang további feltárására a 2010. évben lesz lehetőségünk. Kutatási irány a Békaszáj – teremből és Ferde – teremből nyíló forráskürtő jellegzetességeit magán viselő járatok megbontása.

Tisztelettel:

LABIRINT K.B.S.E.
8372 Cserszegtomaj
Barát u. 3.
Adósz.: 18967779-1-20
Banksz.: 80800028-10220962

Takács Ferdinánd
Labirint KBSE
elnök

Cserszegtomaj, 2010. február 13.

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

8372 Cserszegtomaj, Barát u. 3.

Tel.: 06 – 30/2608356

e-mail: labirint@t-email.hu

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth u. 16.

Tárgy: kutatási jelentés

Kutatási jelentés

a

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

Rezi vadlán – lik - barlangban

2009 – ben végzett munkájáról

Terepbejárásaink során a 2009. évben is figyelemmel kísértük a barlang állapotát, melyben változást nem tapasztaltunk. A barlang további feltáró kutatására már csak a 2010. évben lesz lehetőségünk.

Tisztelettel:

LABIRINT K.B.S.E.
8372 Cserszegtomaj
Barát u. 3.
Adósz.: 18967779-1-20
Banksz.: 80800028-10220962

Takács Ferdinánd
Labirint KBSE
elnök

Cserszegtomaj, 2010. február 13.

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

8372 Cserszegtomaj, Barát u. 3.

Tel.: 06 – 30/2608356

e-mail: labirint@t-email.hu

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth u. 16.

Tárgy: kutatási jelentés

Kutatási jelentés

a

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

Rezi vár - barlangban

2009 – ben végzett munkájáról

Jövő évi terveink között szerepel a barlangok végpontjainak, forrástölcséreinek feltárását, valamint film készítése (Sikalika-, Vár-, Húsvéti ülőfás-, Újévi kétlik-, Apalányai – barlangokról) Hasonló felépítéssel a már 2001- ben a Cserszegtomaji kútbarlangról és a 2005 – ben Csodabogyós- barlangról forgatott filmekhez.

Tisztelettel:

LABIRINT K.B.S.E.
8372 Cserszegtomaj
Barát u. 3.
Adósz.: 18967779-1-20
Banksz.: 80800028-10220962

Takács Ferdinánd
Labirint KBSE
elnök

Cserszegtomaj, 2010. február 13.

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

8372 Cserszegtomaj, Barát u. 3.

Tel.: 06 – 30/2608356

e-mail: labirint@t-email.hu

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth u. 16.

Tárgy: kutatási jelentés

Kutatási jelentés

a

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

Sinka – lika - barlangban

2009 – ben végzett munkájáról

Jövő évi terveink között szerepel a barlangok végpontjainak, forrástölcséreinek feltárását, valamint film készítése (Sikalika-, Vár-, Húsvéti ülőfás-, Újévi kétlik-, Apalányai – barlangokról) Hasonló felépítéssel a már 2001- ben a Cserszegtomaji kútbarlangról és a 2005 – ben Csodabogyós- barlangról forgatott filmekhez.

Tisztelettel:

LABIRINT K.B.S.E.
8372 Cserszegtomaj
Barát u. 3.
Adósz.: 18967779-1-20
Banksz.: 80800028-10220962

.....
Takács Ferdinánd
Labirint KBSE
elnök

Cserszegtomaj, 2010. február 13.

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

8372 Cserszegtomaj, Barát u. 3.

Tel.: 06 – 30/2608356

e-mail: labirint@t-email.hu

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth u. 16.

Tárgy: kutatási jelentés

Kutatási jelentés

a

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

Újévi kétlik - barlangban

2009 – ben végzett munkájáról

A keszthelyi Balatoni Múzeum igazgatójával Havasi Bálinttal felvettük 2009 – ben a kapcsolatot, mely már korábbi években is megtörtént. A 2003- ban feltárt barlangban értékes archeológiai leletekre bukkantunk feltárás közben, a leletekről jelentés született. A jelentés tartalmazza azt a rendeletet, hogy a barlang további feltáró kutatását az újabb archeológiai vizsgálatokig fel kell függeszteni a barlangban. Csoportunk ezt betartotta, azonban az archeológiai feltárás nem kezdődött meg 2006 – 2009 – ben sem. Az Igazgató Úrral idei évben történt beszélgetés során kiderült, hogy mivel a múzeum korábbi igazgatója (Dr. Müller Róbert) idején fedezték fel a tárgyi leleteket így az ő kezelése alá kerültek, nem tisztázódott egyértelműen a leletek helye a múzeumban. Így Havasi Bálint részére átadtuk a leletekről készült rajzokat és térképeket, ő ígéretet tett a további vizsgálatokra.

Tisztelettel:

LABIRINT K.B.S.E.
8372 Cserszegtomaj
Barát u. 3.
Adósz.: 18967779-1-20
Banksz.: 80800028-10220962

Takács Ferdinánd
Labirint KBSE
elnök

Cserszegtomaj, 2010. február 13.

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

8372 Cserszegtomaj, Barát u. 3.

Tel.: 06 – 30/2608356

e-mail: labirint@t-email.hu

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth u. 16.

Tárgy: kutatási jelentés

Kutatási jelentés

a

**Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület
Ilona – völgy, Púpos – hegy, Vár – hegy, Meleg – hegy
karsztos területein
2009 – ben végzett munkájáról**

Tervezzük az ezen területen nyíló egyes barlangok, barlangindikációk összemérését, így jobb átláthatóságot nyújtva egymáshoz viszonyított térbeli elhelyezkedésükről, járatok esetleges összekapcsolódásáról.

Tisztelettel:

LABIRINT K.B.S.E.
8372 Cserszegtomaj
Barát u. 3.
Adósz.: 18967779-1-20
Banksz.: 80800028-10220962

Takács Ferdinánd
Labirint KBSE
elnök

Cserszegtomaj, 2010. február 13.

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

8372 Cserseztomaj, Barát u. 3.

Tel.: 06 – 30/2608356

e-mail: labirint@t-email.hu

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth u. 16.

Tárgy: kutatási jelentés

Kutatási jelentés

a

Labirint Karszt- és Barlangkutató Sport Egyesület

Bözse - barlangban

2009 – ben végzett munkájáról

Ez évben Bézsenyi Zsolt csoporttársunk hívta fel figyelmünket egy ígéretesnek látszó víznyelőre, melyet még a '80- as '90 - es években fedezett fel, aki ez időben folyamatos terepbejárást végzett az edercsi hegyen. Az elmondások alapján kiderült Takács Ferdinánd is ismeri e helyet, mivel az Acheron -, és a Labirint barlangkutató csoportok által közösen végzett Csodabogyós – barlang feltárása során terepbejárás céljából bejárták ők is a környéket. Az azóta eltelt idő során a környezeti kép átalakult. És minden bizonnyal a nyelő környéke is megváltozott.

A víznyelő Balatongyörök külterületén fennsíkon helyezkedik el. 2009 – ben megkértük a Nyugat – Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségtől, Balatoni Nemzeti Parktól a kutatási engedélyt, melyet meg is kaptunk. Hogy megbizonyosodjunk a feltáró kutatás megkezdésének érdemességéről, terepbejárást végeztünk, hogy felkeressük B. Zsolt elmondása alapján a víznyelőt. Viszonylag könnyen rátaláltunk, számításainknál tisztább maradt a nyelő környezete, így néhány szerszámmal, sisakkal felszerelve megkezdjük vizsgálatát.

A meredek falú nyelő alján látható nyílás könnyebb megközelíthetősége, valamint kitermelt anyag könnyebb kitermelhetősége érdekében lépcsőzetesen kiszélesítettük a nyelőt. A nyelőből és környékéről eltávolítottunk bedőlt faágakat.

Egyelőre a depó kitermelésére a legegyszerűbbnek a bag megtöltése látszott. A bejárat tágítása során azonban a félig megpakolt bag becsúszott a nyíláson és eltűnt. Ekkor, mivel nem rendelkezünk más eszközzel a depó kiszállítását illetően, szükségessé vált a bejárat kitégítése annyira, hogy azon egy kisebb termetű ember beférhessen és kihozza a bag – et. A kitégített bejáraton sikerült bejutni, ami egy elkanyarodó aknához vezetett, melynek alján megtaláltuk a bag- et. Miután a bag ismét felszínre került a bejáratot tovább tágítottuk, hogy mindannyian bejuthassunk viszonylag kényelmesen a barlangba.

A falakon szép fejlett oldásformák találhatók, a jelenlegi talpszinten huzatjelenséget tapasztaltunk, valamint egy arasznyi légrésnél a falakon huzatjelenségre utaló kiválásokat figyeltünk meg, mely arra enged következtetni, hogy alattunk kitöltés helyezkedik el, mely a nyelőből esőzések során besodródott és eltömődökölte a járatot. Az akna közepén egy nagyobb kötömb helyezkedik el, aminek eltávolításával sokkal többet tudunk meg a további feltáráshoz vonatkozó eseményekről. A barlang jelenlegi mélysége 8 méter.

E területre jellemzőek a víznyelők. A lehulló csapadék levezetésére alkalmas terület, megfigyeléseink alapján azt mondhatjuk, aktív víznyelővel van dolgunk – erre a behordott friss leveles, valamint a mosott barlangfalak alapján következtethetünk, valamint a nyelőt körbeölelő növényzet bejárat felé hajló irányultsága is utal. A 2010. évben folytatjuk a feltárást.

Feltárást végezték: Balogh Csaba
Bézsényi Zsolt
Szencz Livia
Takács Ferdinánd

Tisztelettel:

LABIRINT K.B.S.E.
8372 Cserszegtomaj
Barát u. 3.
Adósz.: 18967779-1-20
Banksz.: 80800028-10220962

Takács Ferdinánd
Labirint KBSE
elnök

Cserszegtomaj, 2010. február 13.

**LABIRINT KARSZT – ÉS
BARLANGKUTATÓ SPORT EGYESÜLET
CSERSZEGTOMAJ**

Barát u. 3.

8372

Tel.: 06 – 30/ 2608 356

e-mail: labirint@t-email.hu

**Kutatási terv
2010.**

Kutatási program

2010. évi kutatási programunkban az alább felsorolt feladatokat tervezzük végrehajtani:

I. Feltáró kutatás

1. Az Apalányai – barlang állapotát a közeli bányatevékenység miatt folyamatosan figyelemmel kísérjük, az Újévi kétlik – barlang kutatását ez évben a múzeum által megadott irányelvek alapján tudjuk folytatni.
2. Rezi község közigazgatási területéhez tartozó 2004. évben már megkezdett feltáró kutatásokat folytatjuk: elsősorban a Húsvéti ülőfás – barlangra koncentrálunk, de ha energiánk engedi Ilona árok; Vadlán lik – barlang, Rezi vár- barlang, Lovaskatona 3.sz.- barlangban is megkíséreljük a feltáró kutatást.
3. Cserszegtomaji kútbarlang kutatását nagyban befolyásolja a CO² jelenléte, ezért a barlangban a Helikon-, Lovassy- terem Ny- i végpontjainak feltáró kutatása mellett, ha az időjárási viszonyok engedik az Alba Regia- terem végpontjainak feltáró kutatását is szeretnénk folytatni. Tervezzük a Szabó Pál Zoltán – teremben talált „Alsó szint” ácsolatának helyreállítását és továbbkutatását. Valamint nagy hangsúlyt fektetünk a kút környéki járatok végpontjainak bontására további lehetséges járatok, termék feltárása céljából.
4. A 2009. évben felfedezett Bözse – barlang feltárását tovább folytatjuk.

II. Klimatológiai vizsgálatok

A debreceni ATOMKI nyomdetektorait, valamint a Veszprémi Egyetem Radiokémia Tanszékéről Kávási Norbert nyomdetektorait továbbra is cserélnénk, ha az együttműködő partnerek is akarnák.

III. Térképezési munkálatok

Feltáró kutatásaink eredményessége esetén az I. – s pontban megjelölt barlangok térképezését folyamatosan végezzük.

IV. Barlangok állapotának megóvása

Ha a Húsvéti ülőfás- barlang továbbkutatása során eredményt érünk el (jelenleg 20 m), akkor a barlang megóvása érdekében szükségessé válik a barlang zárhatóvá tétele, melynek megvalósítására tervet készítünk melyet a Barlangtani Intézet engedélyezésével, Rezi község Önkormányzata támogatásával megvalósítunk. Az I. – s pontban felsorolt barlangok kutatása során a barlangvédelmi szempontokat szigorúan figyelembe vesszük. Ezen barlang bezárása megítélésünk szerint még nem indokolt. A barlangok állagát a kutatásaink szünetében is folyamatosan ellenőrizzük.

V. Csoport élet

Túrákat tervezünk Magyarország barlangjaiba 2010- ben; Aggteleki karszt és Budai barlangok meglátogatása a célunk.

A barlangokba végzendő munkáink során maximálisan szem előtt tartjuk az élet, természet és barlangvédelmi szempontokat.

Cserszegtomaj, 2010. február 13.

LABIRINT K.B.S.E.
8372 Cserszegtomaj
Barát u. 3.
Adósz.: 18967779-1-20
Banksz.: 80800028-10220962

.....
Takács Ferdinánd
Labirint KBSE elnök